GAZETA KRAKOWSKA

Nro 11.

Z KRAKOWA DNIA 5. LUTEGO 1815 Roku W NIEDZIELĘ.

Rada Naywyższa temczasowa Xięstwa Warszawskiego

Zważaiąc, iż mnostwo Dezerterow i Zbiegow tak z Woyska Polskiego teraz do Pułkow swych powołanych, iako też z **Woysk N. Imperatora Jmci,** w kraiu tuteyszym ukrytych, znaydować się ma, w celu zapobieżenia występnemu tychże Zbiegów przechowywaniu, stanowi:

1) Iż przepisy kraiowe urządzeniami Kommissyi rzadzącey dd. 12 Marca 1807 i Dekretem Królewskim dd. 14 Stycznia 1812 wskazane kary, tak na przechowuiących Dezerterow i Urlopnikow, którym czas Urlopu iuż wyszedł, iako też na Urzędnikow mieyscowych, wymienionych Zbiegow w Gminach swych niedochodzacych, stanowiące, w całey swey mocy i ostrości wykonanemi mieć chce.

2) Iż wymienione przepisy kraiowe nietylko do Dezerterow i Urlopnikow woysk Polskich, teraz do Pułkow swych powołanych stosuiąc się; ale nadto też kary na przechowywanie i niedochodzenie ukrytych po Gminach Dezerterow Zbiegow Woysk Rossyyskich rozciagaią się, i takowe przez władze właściwe kraiowe ściśle zastosowanę bydź winny. Przy wyprowadzeniu atoli Indagacyi o ukrycie Dezerterow Woysk Rossyyskich, w celu przekonania się, czyli rzeczywiście obwiniony iest winnym, lub nie, dodanym bydź ma, przez władzę właściwą Woyskową ieden officer Rossyyski iako delegowany, który przy Indagacyi całkowitey przytomnym bydź winien.

Uchwała nineysza, nietylko przez wszystkie Gazety i Dzienniki kraiowe publikowana, ale nadto wszystkim Władzom Sądowym i Administracyynym przesłaną bydź ma. Władze zaś Administracyyne obowiązane są, nietylko Uchwałę ninieyszą, ale nadto wzwyż wymienione Urządzenia kraiowe w kościołach wszystkich wyznań potrzykroć odczytać kazać i przez Cyrkularze po Powiatach do wiadomości wszystkich Mieszkańcow natychmiast i bez żadney zwłoki, pod własną odpowiedzialnością podać. Że zaś publikacya takowa znacznego przeciągu czasu wymaga i czas zadość uczynienia onymże zostawionym bydź musi, zaczem w tym celu Przepisy kar wyżey wymienionych, po upłynieniu dopiero czterech tygodni, od publikacyi ninieyszey Uchwały, zastosowanemi bydź mogą. Działo się w Warszawie na Sessyi d. 24 Stycznia 1815.

(Podp.) *Wawrzecki.*
Zgodność zaświadczam *Langer*
Sekretarz Ministeryi Sprawied:

Dyrekcya Ministeryi Sprawiedliwości.

Stosownie do Art. 118 Kodexu Cywilnego podaie do wiadomości publiczney, iż Trybunał Cywilny Departamentu Krakowskiego, na powodztwo Joanny z Folców Morawskiey w Krakowie zamieszkałey, uznania nieprzytomności iey Męża Jana Morawskiego, od lat 6 oddalonego,

żądaiącey; wydał w dniu 16 Stycznia r. b. w skutku Art. 116 i następnych Kodexu Cywilnego Wyrok, nakazuiący dalsze udowodnienie nieprzytomności tegoż Jana Morawskiego.

W Warszawie d. 22 Stycznia 1815.

Zacharkiewicz S. M. S.

Z Warszawy d. 28 *Stycznia.*

D. 13 (25) b. m. iako w dzień urodzin Nayiaśnieyszey Cesarzowey Rossyyskiey Elżbiety Alexieiowney, wszystkie władze woyskowe i cywilne składały w godzinach przedpołudniowych powinszowania Jego Cesarzowiczowskiey Mci W. Xciu Konstantemu, poczem solenne odprawiło się nabożeństwo w kaplicy Greckiey. Wieczorem oświecono miasto, a świetny bardzo bal u JW. Feldmarszałka Hrabiego Barclay de Tolly ukończył uroczystość dnia tego.

Z Poznania d. 18 *Stycznia.*

W tych dniach obiął W. Major i Kawaler Nikoleff urząd dowodcy w mieście tuteyszem, na mieyscu W. Podpułkownika i Kawalera Kolen, który piastuiąc od początku miesiąca Listopada r. z. ten stopień z chwałą dla siebie i pożytkiem dla mieszkańcow miasta, przy oddaleniu się z niego zabiera z sobą ich z serca pochodzące życzenia.

— D. 20. —

Od d. 12 b. m. rozpoczął się tu przechod woyska Rossyyskiego, Polskiem zwanego, będącego pod naczelnem dowodztwem JW. Hrabi Benningsena. Rzeczonego dnia stanęły tu 2 kompaniie lekkiey artyleryi Nro 43 i 44, pułki kozakow Andreanowa 3, i Szamszewa 2. D. 13 pułki kozackie Turezynnowa 1, Radyanowa 2, Płatowa 5 i Uralski 5ty. D. 14 kompaniia pionierow Orłowa. D. 15 kompaniia batteryyna Nro 38 i kompaniia konney artyleryi Nro 3. D. 16 kompaniia pionierow Hetsza, kompaniia pionierow Szwitsza i kompaniia saperow Szwitsza. D. 17 kompaniie batteryyne Nro 48 i 49, tudzież pułk piechoty Gallicza. D. 18 kompaniia lekkiey artyleryi Nro 26. Tego dnia przybyły także sztaby JWW. Jenerałow porucznikow Markowa i Czaplica. Ostatni dziś lub iutro tu spodziewany. Jutro przyciągnie tu 27my pułk strzelcow, liczacy 4 sztabowych, 53 niższego stopnia officerow, 2585 ludzi i 200 koni, tudzież 3 kompaniie artyleryi.

Z Peterzburga d. 30 *Grudnia d. k.*

Gazeta nasza umieściła naywyższy J. C. Mci rozkaz, w Wiedniu d. 19 Listopada (1814) datowany, w którym wyrażono: " W nagrodę szczególnieyszych dzieł rycerskich, w ostatniey woynie okazanych, nayłaskawiey daią się pułkom: Ryzkiemu dragonow, chorągwie S. Jerzego; Wołyńskiemu ułanow, trąby S. Jerzego; Sankt-Peterzburskiemu dragonow, Elizabetgradzkiemu, Iziumskiemu i Pawłogradzkiemu huzarskim; strzeleckim 19mu i 43mu; kompaniiom konney artyleryi, Nr. 11 i 13, znaki, pierwszemu na kaszkietach, a dalszym na giwerach, z napisem: *za dystyngwowanie się.* ,,

Z Moskwy d. 13 *Grudnia d. k.*

Zawczoray wieczorem o godzinie 5 przybył do tuteyszey stolicy Poseł Perski. U rogatek przyiął go JW. Ober-Policmayster, gdzie Poseł przesiadł się do karety dworu, i iechał w niey przez miasto. Oddział dragonow poprzedzał poiazd, a towarzyszył oddział Kozakow, i JW. Ober-Policmayster z urzędnikami Policyi. Nadzwyczaynie było wielkie zgromadzenie lu-

du na ulicach, którémi Poseł przeieżdżał. Mieszkanie dla niego przeznaczone na ulicy Twerskiey, w domu Katarzyny Kazickiey. Mowią, iż Poseł ma tu zabawić czas nieiaki.

Z Wiednia d. 28 Stycznia.

D. 25 b. m. z powodu imienin N. Cesarzowey Rossyyskiey był u Dworu wielki obiad, na którym znaydowali się wszyscy obecni tu Monarchowie i Xiążęta. W wieczor był w obrzędowey sali wielki koncert, na którym oprocz Monarchow i Xiążąt znaydowała się także bywaiąca u Dworu szlachta.

Officerowie tuteyszey osady chcąc przybyłem tu z Włoch na osadę kollegom oręża dwoch batalionow grenadyerow Włoskich dać dowod swey przychylności i szacunku, dali z własney ochoty d. 24 b. m. na ich powitanie w C. K. Raitszuli wspaniały obiad, a nazaiutrz dla żołnierzy tychże bataliionow.

Kray i uczony świat utracił zasłużonego i uczonego męża w osobie C. K. Radcy gorniczego i członka wielu uczonych towarzystw Belzazar Hacqueta, który d. 10 b. m. w 76 roku życia tu umarł.

Z Londynu d. 13 Stycznia.

Przedsięwzięto tu srodki do przesłania do Kanady towarow, ażeby zaraz po zatwierdzeniu traktatu pokoiu mogły bydź do kraiow Ziednoczonych stanow wprowadzone. Oprocz rękodzielnych towarow znayduie się pomiędzy przeznaczonemi tam towarami herbata, indygo i cokolwiek rafinowanego cukru, gdyż dowiedziano się, iż na końcu Listopada bardzo tam drogie były towary zachodniey i wschodniey Indyi.

Podług konstytucyi Amerykańskiey ma Prezydent Ziednoczonych Stanow rowne prawo iak senat odrzucić traktat pokoiu. Przeszły Prezydent P. Jefferson nie zatwierdził zawartego w Londynie przez PP. Pinckney i Monroe traktatu pokoiu.

Podług pism naszych zachodzą teraz z Hiszpaniią nieiakie spory, z powodu których Ambassador Hiszpański miewa częste naradzenia z naszemi ministrami. Mowią, iż P. Canning poiedzie z Portugalii na naszego ambassadora na mieysce P Wellesley do Madrytu.

Nowe urządzenie kąpielnego orderu przypisuią Ministrowi woiennemu Hrab. Bathurst.

W Nowymiorku wystawiono fregatę z parową machiną, i dano iey nazwisko Fulton, na pamiątkę pierwszego wynalazcy parowey machiny. Jest ona dla wstrzymania kul bawełną wysłana, a dla zabezpieczenia się przeciw wtargnieniu, znayduie się na niey machina, która na szturmuiących wodę wrzącą lać będzie. Podług ostatnich doniesień z Ameryki przygotowano z Angielskiey strony dwa palne statki, dla spalenia tey fregaty za pierwszą sposobnością.

Towarzystwo znakomitych Anglikow kazało teraz robić wspaniałą tarczę dla Xcia Wellingtona, na którey wyrażone będą celnieysze bohatyrskie iego czyny.

Lord Castlereagh otrzymał, iak gazeta Morning-Chronicle mowi, pozwolenie umieszczenia w swoim herbie dwoch królewskich głow, na pamiątkę, iak się domyślaią, podwoynych układow z Królami Sycyliyskim i Neapolitańskim.

Szyper, który d. 9 b. m. powrocił z morza środziemnego powiada, iż iedna fregata Algierska prowadziła uwiązane trzy

Hollenderskie okręty.

Gazeta Times zawiera pod napisem z królestwa Hayti (St. Domingo) co następuie:

D. 21 Października zwołał Król Hayti do swoiego pałacu Sanssouci swoią tayną radę, ministrow i wszystkich wyższych cywilnych i woyskowych urzędnikow, po mianey do nich mowie, kazał im przeczytać wiadomy list Francuzkiego kommissarza Dauxion Lavaisse i naradzić się nad nim. Oddaliwszy się J. K. Mość, tayna rada uchwaliła adress, którego treść następuiąca: " Tayna rada widzi z zadziwieniem, że deputowany Króla Francuzkiego wolny lud znieważył, daiąc mu do wyboru między niewolą i śmiercią, i że poważył się takie propozycye uczynić Królowi Jmci zwycięzcy Francuzow, i obrońcy wolności i niepodległości.,, Adress ten kończy się oświadczeniem, raczey umrzeć, niżeli zrzec się wolności, i polega na opiece Anglii.

Rada mieyska miała wczoray nadzwyczayne posiedzenie, dla uchwalenia adressu podziękowania do Xcia Rejenta, za szczęśliwie przywrocony pokoy z Ameryką. Lord Prezydent zagaił posiedzenie i wniosł do głosowania pierwsze pytanie, czyli adress ma bydź przez wydział ułożony i zgromadzeniu do przyięcia podany. Uchwalono większością głosow, żeby go wydział ułożył, i razem, iż będzie przez całą radę Xciu Rejentowi podany.

W Anglii czytana znowu iest po wszystkich kościołach modlitwa pokoiu.

W krotce wyydzie tu z druku Biografiia W. Brytanii wieku 1800, zawieraiąca opisy życia nayznakomitszych mężow trzech ziednoczonych królestw. Znakomitsze członki szkoły główney Oxfortskiey są iey autorami.

D. 31 Grudnia umarł w Tiöshelf w 102 roku życia Jonatan Weeldon.

Uderzenie Amerykańskiego Jenerała Jackson na Pensakola daie powod do zawikłanego pytania. Pensakola iest stolicą Hiszpańskiey prowincyi Zachodniey Florydy. Twierdza Mobile należy właściwie do teyże prowincyi, ale od dawnego czasu trzymali ią Amerykanie osadzoną iako do Luizyany przyłączoną. Twierdza ta iako do naszych nieprzyiacioł Amerykanow należąca, mogła od nas bydź attakowaną, iakoż była; ale nie udał się attak. Woyska nasze musiały się cofnąć, i szukały w pobliskiey w neutralnem Hiszpańskim kraiu Pensakoli schronienia. Hiszpanie przyięli ie z tą gościnnością, z iaką przed 6 i 8 laty Amerykanie przyymowali u siebie korsarzow Francuzkich, za opatruiąc ie wodą świeżą i żywnością. Wszelako Jenerał Jackson użył tey okoliczności za powod do postąpienia przeciw Florydzie ponieprzyiacielsku. Domyślić się można, iż Prezydent Madyson skwapliwie korzystał z tego pozoru, chcąc z tey strony rozszerzyć granice Ziednoczonych stanow, a mogąc zawsze zgwałcenie neutralnego kraiu zwalić na Anglikow, może powiedzieć, iż Hiszpaniia powinna żądać od Anglii wynagrodzenia za Florydę, ponieważ Anglicy, gwałcąc neutralne granice, wciągnęli tam Amerykanow. Tymczasem 8 do 10,000 Anglikow może na brzegi Florydy wysiąc, i wypędzic Jenerała Jacksona z iego 5000 nowo zaciążnego woyska. Z tem wszystkiem ieżeli Prezydent zatwierdzi pierwey traktat pokoiu niżeli Floryda będzie oswobodzona,

zachodzić zawsze będzie zawikłane pytanie do kogo Floryda należy, do ostatniego lub pierwszego posiadacza, to iest do Ameryki lub Hiszpanii, i iak Angliia w takowym przypadku postąpi? Mamy także niezawodną wiadomość, iż Amerykanie iak tylko Pensakolę osadzili, zaraz iey warowuie na powietrze wysadzili.

Tuteyszy urząd pocztowy oznaymił, że d. 15 b. m. okręt Whitworth uda się z Liwerpoolu prostą drogą do Nowegoiorku i zabierze listy do Ameryki.

Przybyły z Halifax przewozowy okręt Kwebek Paket do Falmutu, postrzegł d. 14 Grudnia na zachodniem Oceanie pędzoną przez wiatr łodź napełnioną ludźmi, którzy wyratowali się z rozbitego okrętu Amfitrite. Gdyby szczęściem nie był ich powyższy okręt napotkał i po przyiacielsku na siebie nie zabrał, tedy w kilka dni byliby zginęli.

W odezwie, którą jeneralny kongress Nowey Grenady pod d. 1 Września r. z. do 11 zprzymierzonych prowincyy wydał, (Zobacz w ostatnim Nrze Krakowskiey gazety artykuł z Londynu,) wyrażono iest na końcu: " Amerykanie, mamy oyczyznę, która, porownana z kraiem naszych uciemiężcow, dosyć iest wielka dla odpowiedzenia życzeniom niepodległego narodu. Zaprzestańmyż więc skarbami naszey ziemi opłacać tyranom haraczu, i kuć na siebie samych kaydany. Bądźmy ostrożnemi względem zgrai awanturnikow, którzy nas chcą podeyść; nie obawiaymy się mężow, których iuż pokonaliśmy; nie zapominaymy, iż narody nigdy nie były pokonanemi, zkoro się bronić nie przestawały. Kongress poczynił wszelkie ostrożności środki. Uczynił przełożenia i propozycye Dworowi Angielskiemu, w zupełnem przekonaniu, iż ten rząd, który wspiera wolność narodow, i nie raz iuż starał się wyrwać nas z niewoli, nie może chcieć, abyśmy do niey wrocili. „ Odezwa ta podpisana była przez Kamila Torres, prezydenta i Krisemta Walenzuela, sekretarza.

Z Paryża d. 17 Stycznia.

D. 15 b. m. była w zamku Tuilleries wielka parada woyskowa, pod czas którey Królewicz Monsieur, w towarzystwie Xiążąt Angouleme i Berry lustrował woyska osady Paryzkiey. W czasie obrotow pokazał się J. K. Mość z Xżną Angouleme z ganku. Na widok J. K. Mości piechota przerobiła bronią i wykrzyknęła: " Niech żyie Król! „ Woyska przeciągnęły potem około ganku i czyniły Królowi honory. Po ukończoney paradzie, rzekł Król do Gubernatora 1wszey dywizyi woyskowey (Paryzkiey) Jenerała Maison: " Jenerale! iestem kontent; oświadcz to woysku, i powiedz mu, iż oddalenie się iego z stolicy, nie oddali go z moiey pamięci; waleczne moie woysko zawsze mi iest obecne. „ Jen. Maison oznaymił o tem woysku w rozkazie dziennym. Z dotychczasowey osady oddala się z Paryża d. 20 i 24 b. m. pułki 31 i 54 liniiowey piechoty, 12 i 15 lekkiey piechoty, Królewski kiryssierow, dragonii, strzelcow i huzarow.

Wczoray miał Król tayną radę, na którey znaydowali się Xiążęta krwi.

Król dozwolił narodowey gwardyi w Bordeaux, która naypierwszą oświadczyła się za Burbonami, nosić liliiowy order na białey i zieloney wstążce.

Osoby, które uwięzione zostały z powodu opierania się opłacania połączonych.

opłat, udarował Król wolnością.

Święto S. Genowefy, patronki Paryzkiey, które pod czas rewolucyi zaniechane zostało, było tu znowu uroczyście obchodzone.

Królowa Szwedzka przysłała X. Sikard z uprzeymym listem w imieniu Króla order Gustawa Wazy za przyłożenie się do urządzenia w Sztokolmie instytutu głucho-niemych, którego Królowa iest opiekunką.

Na mocy wyroku Króla Hiszpańskiego dobra zbiegłych do Francyi Hiszpanow będą skonfiskowane. — Podług wiary godnych doniesień Królewsko-Hiszpańskie woysko w południowey Ameryce iest zupełnie pobite. Wicekról Abascal cofnął się do Guaxaquil, iedynie wiernego ieszcze miasta w Peru. Wszędzie ogłoszona została niepodległość. — Jedna z gazet Hiszpańskich donosi, iż Król Ferdynand utrzymał uposarzenie Marszałka Suchet iako Xcia Albufery.

Mowią tu o rewizyi sądu Ludwika XVI. i o uroczystem iego uniewinnieniu. Szczątki zwłokow iepo maią bydź do kościoła S. Dyonizego przeniesione i w grobie Królow Francuzkich złożone.

Gdy w Lektoure, w departamencie Gersy, zaszło nieposłuszeństwo i przeciwienie się dostawienia do woyska ludzi, rozkazał zatem Minister woyny, aby ten powiat podwoyną liczbę żądanych ludzi dostawił. Władzom cywilnem posłał razem naganę, iż nie wspierały iakby się należało władz woyskowych.

Dziennik *Quotidienne* przywodzi wypis z listu z Pointe a la Hache (na uyściu rzeki Missisipi) pod d. 15 Listopada, że flotę Admirała Cochrane, która przeznaczona była do napastowania brzegow Missisipi, zupełnie burza rozpędziła.

W Paryżu, Lill Metz, Strazburgu maią bydź przywrocone szkoły dla woyskowych chirurgow iak były w roku 1747 urządzone.

Rozporządzeniem Królewskiem wyznaczone iest każdemu zdatnemu, który się dobrowolnie na 6 lat do woyska zaciągnie 50 fr. na rękę.

Wiadomość o chorobie Króla Neapolitańskiego nie potwierdza się rownie, iak wiadomość o zasekwestrowaniu dobr Bonapartych.

Z początkiem r. b. ustało utrzymywanie drukarni rządowey kosztem skarbu. Nadzwyczayne wydatki będą przez skarb zastąpione, a zwyczayne z dochodu drukarni. Każdy Minister, który każe co drukować, zapłaci dyrektorowi, który iest przysięgłym. P. Duperon mianowany iest dyrektorem tey drukarni.

Z Neapolu d. 7 Stycznia.

Monitor tuteyszy zawiera co następuie: " Postępowanie Angielskiego Ministeryum względem Króla Sycyliyskiego zasługuie na naszą pochwałę. Angliia zaręcza mu Sycyliią, rownie iak zaręczyła Królowi Joachimowi królestwo Neapolitańskie; dopełnienie obowiązkow tak względem iednego iak drugiego Monarchy iest w oczach naszych słuszne i zalety godne. Podłuk znanych iednak uczuciow Króla Neapolitańskiego, nie potrzebuie Król Sycyliyski wzywać do obrony przeciw niemu obcey pomocy. Król Neapolitański oświadczył się z rowną przyiaźnią dla tego Monarchy, iak innych Europeyskich Mocarstw. Nie zabronił otwartego i porząduego związku z Sycy-

liią, zakazał tylko nieprzyzwoitego, i kazał oznaymić, iż bandera Sycyliyska będzie w iego portach przyymowana, skoro Neapolitańskiey dozwolony będzie przystęp do portow Sycyliyskich. ,, — O chorobie Króla ani Neapolitatańskie gazety, ani listy nic nie wspominaią.

Z Hamburga d. 24 Stycznia.

D. 21 b. m. odprawiły się w kościele S. Michała uroczyste exękwiie za ś. p. Króla Francuzkiego Ludwika XVI. Z zarządzenia Kommissarza Króla Francuzkiego, Kawalera Monnay, był kościoł stosownie do tego obrzędu przybrany. Naczelny Wodz woyska Rossyyskiego, Hrabia Benningsen, z całym sztabem, iako też Hr. Grotte, minister Pruski, Ajenci i Konsulowie innych Mocarstw znaydowali się na tem nabożeństwie. Po śpiewaney mszy i kazaniu zakończył się obrządek konduktem.

D. 22 przyiął JW. Jenerał Hr. Benningsen deputacyą od senatu, która miała zlecenie złożyć mu, przy maiącym wkrotce nastąpić odieździe, podziękowanie w imieniu miasta. Deputacya prosiła go o pozwolenie, aby chwila, w którey na czele woyska wszedł do Hamburga i w imieniu wysokich zprzymierzonych Mocarstw przywrocił miastu dawną konstytucyą, mogła bydź w obrazie na rogu potomności podana, na co z zwykłą swoią dobrocią zezwolił. (Obraz ten wystawiać będzie w całey wielkości tego Jenerała na koniu, otoczonego głownym sztabem na czele woyska, i wprowadzaiącego Hamburską gwardyą, która za przybyciem Marszałka Davoust oddalić się musiała.)

Z Bruxelli d. 19 Stycznia.

Belgiccy officerowie pokazuią się iuż w nowych swoich mundurach. Zwierzchnia suknia iest granatowa, kroy iak dawniey, kołnierz, wyłogi i oblamki białe podszywka czerwona. Cała piechota będzie iednako ubrana, i rożni się tylko numerami na guzikach.

Około Namuru i w innych okolicach znayduią się teraz rozboynicze hordy, które tem trudnieyszemi są do wykorzenienia, że potroyne mamy granice Francuzką, Pruską i Hollenderską. Codziennie przyprowadzaią do Namuru pochwyconych ludzi.

Jest teraz właśnie 200 lat, iak sławny Chemik Helmont, rodowity Bruxelczyk, wydał początki swey chemii.

Xżę Następca Oranii zawsze tu bawi, i trudni się szczególniey urządzeniem naszego woyska. Znayduie się tu także wiele znakomitych Anglikow, którzy znaydowali się na uczcie, którą niedawno dał prezydent naszego miasta.

Od granic Francuzkich nie słychać o dalszych poruszeniach woyskowych, iak tylko, że osady w Lill, Walenciennie, &c. powiększone zostały. Nie wierzą tu, iżby do woyny przyyść miało.

Z Hanoweru d. 19 Stycznia.

D. 17 b. m. uchwaliły seymuiące stany połączenie całego królestwa Hanowerskiego w iedno ciało, tak co do praw, iako i obowiązkow. Wyznaczone są także od stanow kommissye do obrachowania długow, połączenia onych i ułożenia iednakowego systematu podatkowania, które prace swoie podadzą w czasie stanom do uchwalenia, a nim one wygotuią, zawieszą stany swoie posiedzenia od 21 Stycznia do 3 Kwietnia. Mowią, iż stany u-

chwaliły także, ażeby urzędnikom dawne zaległości i wysłużone pensye wypłacone były.

Od brzegow Renu d. 18 *Stycznia.*

Zastanowienia godną iest rzeczą, iż nawet teraz żądaią postanowionych przez Napoleona 1000 fr. za dozwolenie wyniesienia się z kraiu Francuzkiego mieszkańcom, od przenoszących się z lewego na prawy brzeg Renu.

W chwili, kiedy Xięgarze Niemieccy żalą się przed kongressem w Wiedniu na niegodziwe przedrukowanie xiążek i zażalenia ich dobrze są przyięte, ogłasza Drukarz Müller w Karlsruhe przedrukowanie klassycznych autorow, na których czele kładzie Wielanda, Klopfstoka, Herdera, Jakobsa, &c.

D. 11 Stycznia był w fizycznym względzie osobliwszym dniem, zacząwszy od morza północnego aż do Renu. W wiele wież kościelnych uderzył piorun prawie o iedney godzinie, to iest: w Arnheim i pobliskich wsiach Uden i Groetze Sundert; w Düren, Zwolle; w karczmę przy Nimwedze, gdzie naczenia cynowe i wagi od zegara stopił; nakoniec w Kolonii, Dusseldorfie, Ranten i Brühl.

Były Wielki Xże Frankfortski (Karol Dahlberg) poiechał d. 2 b. m. z Mörsburga z swoiego mieszkania, iako biskup Konstancyeński, na powrot do Ratysbony,

Marszałek Bellegard przeznaczony bydź ma na ważne poselstwo, a mieysce iego we Włoszech zastąpić ma Jenerał Frimont.

Z Stambułu d. 16 *Grudnia.*

Podług doniesień z Smierny Jussuf Basza, syn Wielkorządcy Egiptu, iest od Wehabitow oderznięty, którzy mu wszelką żywność odcięli i wązką tylko drogę przez skały do ustępu zostawili. Obawiano się w Kairze, aby mu i tey drogi nie przecięli, ieżeli oczekiwane posiłki 12,000 Mamelukow nie przybędą na czas, co iest wielkim podobieństwem dla panuiących burz na morzu czerwonem.

Z Rzymu d. 3 *Stycznia.*

Król Sardyński przywrocił w kraiach swoich zakon Jezuitow, a Król Hiszpański wezwał na powrot do Hiszpanii znayduiących się w Rzymie Hiszpańskich Jezuitow.

Nieprawda iakoby Oyciec S. się poiednał z Królem Neapolitańskim.

Zapewniaią, iż przeciw Kardynałowi Maury przedsięwzięte są surowe środki.

Do Króla Karola IV przybył goniec z Wiednia, i rozeszła się pogłoska, iż przywiozł z strony Anglii propozycyą, aby Król Ludwik Etruryi przyiął w wynagrodzeniu za swoie kraie we Włoszech, któremu nie mogą bydź zwrocone, wyspę Sardyniią.

Z Zelandyi d. 21 *Stycznia.*

W Kopenhadze oczekiwana iest deputacya od Norwegii, która ma zlecenie z przybraniem posła Szwedzkiego, obrachować się ostatecznie z rządem Duńskim względem należności, iakie zachodzić ieszcze mogą z powodu ustąpienia tego królestwa Szwecyi. Pomiędzy deputowanemi znayduie się były Szambelan Duński, Radca stanu Lewenshiöld.

DODATEK DO N[ro] 11. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 5 LUTEGO 1815 Roku W NIEDZIELĘ.

Woysko Polskie Kawaleryi, konsystuiące w Powiecie Olkuskim.

W Olkuszu d. 31 *Stycznia* 1815.

Wielmożnemu Podprefektowi i Obywatelom tegoż Powiatu.

Gorliwe postępowanie z Urzędu i pełne uczuć Obywatelskich Czyny, przez W. Baczyńskiego, Podprefekta Powiatu Olkuskiego, względnie konsystuiącey w Powiecie reorganizacyyney Kawaleryi Polskiey, użyte, podaie mi przyiemność złożenia przy wymarszu temu szanownemu Podprefektowi, wraz z Obywatelami Powiatu, dziękczynień, iakie tylko serca prawdziwie wdzięczne oddawać zwykły. — Miło mi iest przytem oznaymić, iż do utrzymania Woyska w stanie, w iakim się to podczas swey konsystencyi znaydowało, naywiększą częścią przyłożyły się dobre chęci szanownych Obywateli tego Powiatu, którzy procz hoynego opatrzenia Woyska w potrzeby należące, nieoszczędzali niczego dla ochronienia ludzi cierpiących, okrywaiąc źle na zimę opatrzonych, przysposabiaiąc ratunek chorym, kalekom i t. d. Podprefekt ten przewodniczący Obywatelom szlachetnie myślącym i kochaiącym swoy kray, odpowiada nawzaiem czynem, pełnym dobrych przykładow.

Proszę W. Podprefekta zachować w pamięci wyrazy mego szacunku i upoważenia.

Dembiński, Major, Komendant Kawaleryi w Powiecie Olkuskim i Jędrzeiowskim.

Z Częstochowy d. 14 *Stycznia.*

W dniu dzisieyszym opuścił W. Podpułkownik Sztempel dotychczasowy Kommendant woienny okręgu Częstochowskiego miasto tuteysze, powołanym będąc na inne przeznaczenie. — Swą łagodnością, bezinteressownością, chęcią dogodzenia każdemu, i wszelkiemi przymiotami naycnotliwszego człowieka, tak przywiązał do siebie wszystkich obywateli okolicznych i miasta tuteyszego, iż po wyieździe iego prawdziwy smutek panuie, po przyiemnie z nim upłynionych trzech kwartałach, przez które tu zostawał. — W dzień przed odiazdem tegoż, dany był bal pożegnania przez W. Podprefekta tuteyszego

na którym w tem zamiarze około sta osob zgromadzonych było; przy samem odieździe oddany mu został przez J. W. Błeszyńskiego, Sędziego Pokoiu i Radcę Powiatowego, na czele Rady powiatowey w imieniu obywateli pierścień, na pamiątkę prawdziwego szacunku i wdzięczności, które to uczucia nigdy nie wygasną w sercach tych, którzy go znaią, a umieiących cenić cnotę.

Z Peterzburga d. 19 Grudnia d. k.
(Z Kuryera Litewskiego.)

Gazeta Peterzburska Poczta Północna, która, iak wyraża, dawniey donosiła o doświadczeniach czynionych w Bessarabii, około drzewa tam rosnącego, zwanego Sumak, i używaniu iego do farbowania iedwabiu, rękodzieł wełnianych, a szczególniey safiianow; teraz o teyże rzeczy pisze, co następuie: " Tenże sam P. Morgenstern, który dawniey przysłał kawałki drzewa Sumaku, temi dniami przysłał J. W. Ministrowi spraw wewnętrznych wysuszone gałązki i świeże liście tegoż drzewa, zapewniaiąc razem, iż one naydogodniey użyte bydź mogą do wyrabiania safiianu. Gałązki te i liście J. W. Minister odesłał do tuteyszego Towarzystwa Ekonomicznego, które z przyłączoną od siebie instrukcyą, poleciło znaiomemu tu fabrykantowi safiianow, Rotganowi, zrobić doświadczenie tych liści. Rotgan, składaiąc Towarzystwu bardzo piękną skorę safiianową, do którey wyrobienia użyte były te liście, doniosł razem, iż użyciem ich, nietylko się może zastąpic przywożony tu z zagranicy Sumak, ale też, iż przysłany z Bessarabii daleko lepszym iest od zagranicznego w przymiotach i mocy; gdyż na wygarbowanie iedney skory, Bessarabiyskiego Sumaku potrzeba funtow dwa, a zagranicznego trzy; sama nawet robota z Sumakiem Bessarabiyskim prędzey się odbywa, robiąc bowiem z cudzoziemskim, 5, 6 dni potrzeba, z Bessarabiyskim zaś dwoch dosyć. Towarzystwo Ekonomiczne uważaiąc, że ten kraiowy materyał, do garbowania skor służący, wielkie może przynosić korzyści dla naszych garbarni i fabryk safiianowych, postanowiło wiadomość o nim drukiem ogłosić, w dziele swoiem pod tytułem: *Praca Towarzystwa*, &c. Pochwala też ono roboty i gorliwość fabrykanta Rotgana. Maiąc tak wielką liczbę znacznych garbarni i fabryk safiianowych w Rossyi, wielkie możemy obiecywać korzyści z nowego wynalazku tego, ieżeli pracowici fabrykanci nasi zaczną z Bessarabii sprowadzać liscie przynaymniey, które dla swoiey lekkości wielką okazuią łatwość sprowadzania ich w rożne mieysca. Drzewo Sumak na szczególnieyszą i ztąd ieszcze zasługuie uwagę, iż drzewo samo do farbowania iest przydatne, liście zaś do garbowania skor służą, a tak w dwoistym względzie staie się głownym materyałem dla zakładow garbarskich.

Z Kolonii d. 16 Stycznia.

Gazeta tuteysza zawiera co następuie: " Gdy Marszałek Oudinot stoiącemu osadą w Bar pułkowi dawney gwardyi, oddawał nowe chorągwie, oświadczyli żołnierze, iż przyymuią ie z radością, ale żądali razem, ażeby mogli dawne swoie orły zatrzymać. Marszałek przełożył im, że to bydź nie może. Natychmiast porozumieli się żołnierze, spalili ie i popioł w winie wypili. „

Z Zurych d. 7 Stycznia.

U Cesarsko-Austryackeigo Ministra,

P. Schraut, odbyło się kilka naradzeń względem nowey konstytucyi Walizei, na których znaydowali się posłowie Angielski, P. Adington, i Rossyyski, P. Krudener, prezes seymu Szwaycarskiego i kanclerz ligi. P. P. Intermatten i Juilier, deputowani od wyższey Walizei, złożyli przyiętą d 5 Grudnia od tego kantonu konstytucyą i oney bronili. Z drugiey strony stanęli od niższey Walizei deputowani, P. P. Duk i Dufour, żalący się przeciw tey konstytucyi i żądaiący oddziału od wyższey Walizei, tak iak nastąpił oddział kantonu Apenzell od kantonu Unterwalden. Polubowy ten sąd nie przychylił się, iak słychać, ani do żądania iedney, ani drugiey strony, ale zaproponował odmianę konstytucyi.

W moc Rezolucyi Wys. Tryb. Cyw. Dep. Krakowskiego dnia 23 Stycznia r. b. do Nru 170 zapadłey, ruchomości niektore po niegdy Stanisławie Mileskim pozostałe: to iest tabakierki złote, srebra, powoz, garderoba, i wina butelek 18, sprzedawane będą przez publiczną licytacyą w dniu 6 Lutego r. t. w domu pod Nrem 338 w Rynku sytuowanego, o godzinie 9 z rana za gotową srebrną kurant monetę.

W Krakowie d. 27 Stycznia 1815 roku.

Woyciech Olearski, Not. Dep. Krakowskiego.

Podaie się do wiadomości, iż są do przedania 1mo wieś iedna w Powiecie Miechowskim o mil 7 od Krakowa, w przennych gruntach, z łąkami i pańszczyzną sprzężayną i pieszą, laskiem i dostatecznym opałem na swoią potrzebę. — 2do Dwie wsie w Powiecie Lelowskim o mil 8 od Krakowa z pańszczyzną z 25ciu pułrolnikow i 18 zagrodnikow składaiącą się z lasem na wszelki materyał zdatnym a do 1000 morgow wynoszącym, łąkami, pastwiskami, &c. Grunta żytne, mogą bydź w części i przenne — 3tio Dwie wsie w Powiecie Jędrzeiowskim w gruntach naywięcey przennych bo wysiewu do 180 przenicy, a do 220 żyta mogące obiąć, w proporcyą iarzyny, kmieciow 15tu, zagrodnikow i chałupnikow 25, w łąkach, pastwitkach, w zaroślach dębowych do kilkuset morgow, z *Jus patronatus*, &c. &c. — 4to Na zastawę w summie 30,000 złp. wieś w Powiecie Szydłowskim o 9 mil od Krakowa z wysiewem przenicy kor. 26 żyta 35, ięczmienia 32, owsa 30, grochu 3, tatarki 6, &c. siana do 40 fur, opał przyzwoity, pastwiska dostateczne, o ćwierć mili od miasta handlowego i Jarmarcznego, gdzie wszelkie produkta przedane bydź mogą. O tych wszystkich kondycyach, ktoby sobie życzył mieć doskonałą informacyą ma się udać do JPana Jana Wentzla do handlu w Rynku pod Nrem 357.

Niżey podpisany do wiadomości publiczney podaie, iż w skutku Rezolucyi JW. Prezesa Trybunału Cyw. I. Inst. Dep. Krak. d. 22 Listop. do Nru 2791 wydaney, po-

łowa Kamienicy, od Rynku miasta pod Nr. 23, a od ulicy Stolarskiey pod Nr. 49 położoney, po niegdy Jakobie Girtlerze Kupcu Krakowskim pozostałey, prawem spadku do UUr. Jakoba Girtlera i Panny Antoniny Girtlerowney, iako iedynych pozostałych Dzieci i Sukcessorow pełnoletnich, w Rynku miasta pod Nr. 23 mieszkaiących należącey, całkowicie 45,814 złp. 25 gr. a w połowie 22,907 złp. 12 1/2 gr. oszacowaney, a na Licytacyi przygotowawczey w summie 22,921 złp. zalicytowaney, w kamienicy przy ulicy Floryańskiey pod Nr. 508 położoney, Kancelaryi i mieszkaniu Pisarza niżey wyrażonego sprzedana zostanie. — Do sprzedaży zatem rzeczoney połowy kamienicy i stanowczego przysądzenia, na rzecz więcey nad summę 22,921 złp. daiącego Licytanta, dzień 21 Lutego r. b. 1815 wyznacza się. — Wzywa zatem niżey podpisany życzących sobie połowę powyższey kamienicy nabydź, aby w dniu wyżey oznaczonym, o godzinie 9tey z rana stawili się i podania swe oświadczyli. — Zbior obiaśnień i kondycye sprzedaży w Kancelaryi niżey podpisanego każdego dnia przeyrzec można.

Dan w Krakowie d. 10 Stycznia 1815.

Floryan Choynacki P. A. D. K.

W dniu 15 Grudnia r. z. uzyskawszy pozwolenie od swego Professora Student w Szkołach Poznańskich, Dyonizy Drożeński, oddalenia się z klassy do stancyi, dla przyczyny udawanego bolu zębow, wyszedłszy o godzinie 9 ranney z klassy, zniknął. — Wiek iego iest lat 15 w 16, wzrostu podług lat dosyć dobrego, włosy blond, oczy niebieskie, twarzy białey pociągłey, troszeczkę ospowatey, nosa długiego podkroionego, nad dwiema u gory zębami, pospolicie kłami zwanemi, ma wyrośnięte po obu stronach inne dwa zęby, tak znacznie, że mu się aż wargi trochę podnoszą, i które kiedy co mowi lub się śmieie, dobrze widzieć można; ucho iedno ma zawinięte, tak iak gdyby od kolczyka było przerwane; pod samemi szczękami pod brodą ma rankę, iak gdyby nożem przeciętą. — Ubior iego był następuiący: Na głowie kapelusz okrągły czarny, chustka na szyi iedwabna piusowego koloru, kwiatki były po niey niebieskie i żołte, spodem na napodwiykę miał białą chustkę; surdut z sukna ciemnozielonego koloru, przeszarzany nieco, z guzikami u niego białemi w szachowniczkę; frak spodem także przechodzony, ale nieco zieleńszego koloru z guzikami z tegoż sukna; westka ponsowa czyli czerwona merinusowa, ślaczkami obszywana, zielone były kwiatki z czarnem na ślaczku; spodnie sukienne, siwo nakrapiane długie, bóty kroiem węgierskim. Wziął z sobą tylko 2 koszule, ale obydwie są cechowane iego ręką z cechą D. Drożeński, a to czarnym tuszem, który niepuszcza. — Rodzice zbiegłego Syna chcąc go zwrocić na drogę moralności i cnoty, i niechcąc, aby zaczęta kilkoletnia edukacya iego, która iuż wiele kosztuie, nadaremną była, i daley kontynuowana bydź mogła, upraszaią szanowną Publiczność nayczulszem sercem, niemniey wszelkie władze Cywilne i Woyskowe i każdego z osobna, aby zbiegłego ich Syna, iako ani lat, ani rozumu niemaiącego, i z pod prawa i opieki Rodzicow nieuwolnionego, do żadney służby cywilney, woyskowey, a szczególniey prywatney nieprzyimowały, i owszem gdzie tylko się dą spostrzedz, żeby natychmiast był przytrzymanym, lub pod opiekę Zwierzchności naybliższey i baczności iey, aby dla obawy kary nie uciekł, był oddanym i ile możności w potrzebach życia utrzymowanym przyzwoicie. — Rodzice rzeczonego Syna przyrzekaią nayuroczyściey, że za odebraniem wiadomości przez pocztę do miasta Kargowy w Deptcie Poznańskim leżacego, (a gdzie Oyciec zbiegłego Syna Urząd Kontrollora przy Komorze Głowney Celney Konsumcyyney sprawuie,) nietylko że z naywiększą checią obrachowane koszta i wydatki zwrocą, ale oraz temu, kto go przytrzyma, lub o iego pobycie gdzieby się znaydował doniesie, przy odbieraniu go do rąk swoich, natychmiast nagrody Zł. 300, wyraźnie Trzysta złotych zapłacić ofiaruią się. Lecz i tego także utaić niechcą, że gdyby pomimo przez Gazety ogłoszenia, miał bydź gdzie zataiony i przechowywany w iakimkolwiek sposobie, natenczas za dowiedzeniem się, każdy do odpowiedzialności Sądowney pociągniony będzie.

Dan w Kargowie w Deptcie Poznańskim d. 6 Stycznia 1815.

M. Drożeński, Kontrollor Komory Karg: